

LOT (451) *sb m*

-ó- (26), -o- (17), -ó- *Oczko* (2), *SarnStat* (2); -ó- : -o- *Mącz* (10:9), *Sien Lek* (12:8).

sg N łót (12). ◇ *G* łóta (54), łótu (37); -u *BielKron*, *SarnStat*; -a : -u *FalZioł* (40:28), *Mącz* (2:3), *SienLek* (10:3), *Calep* (2:1). ◇ *D* łótu (10), łotowi (1); -u : -owi *FalZioł* (10:1). ◇ *A* łót (78). ◇ *L* łócie (15). ◇ *pl N* łóty (12), *skrót* (3). ◇ *G* łótów (66); -ów (11), -(o)w (55), *skrót* (15). ◇ *A* łóty (133), *skrót* (1). ◇ *I* łótm (1) *SienLek*, łóty (1) *FalZioł*. ◇ *L* łótoch (2). ◇ *du L (cum nm)* łótu (10) *FalZioł* I 5a, 11a, II 17b, V 76v, 99, 103, 104; *Mącz* 89d, 502b; *SienLek* 161v.

Sł stp, *Cn notuje*, *Linde XVI – XVIII w.*

Jednostka wagi stanowiąca 1/32 funta (około 12,8 g); uncia Murm, Calep; semuncia Mącz, Cn (451) : Vncia, duodecima pars assis. Eyn vncy. Loth. Murm 195; Też weźmi [...] maści Thopolowey trochę mniej łotu/ zmiełzay łąpółem FalZioł V 41, V 24, 85, 103v; KłosAlg Ev [2 r.], Hv; Mącz 382a; Vncia Alffis pars duodecima, quasi una ex duodecim dicta – Łott, to ieft dwanafta część niektorei rżeczci. Calep 1135a.

łot czego (345): A ieftli chczelz iaczy tego łamego lektwarzu wziąć/ tedy go weźmi czały łot FalZioł V 69; warz łąpółem/ á gdy vwre/ włoż do tego driyakwie łot FalZioł V 93v, I 3d, V 24, 41, 44, 62v (20); Máciierzey dułzki day łot wypić z octem themu/ kto moczu puścić niemoże SienLek 107v, 98. Cf W połączeniu z liczebnikiem głównym, W połączeniu z liczebnikiem ułamkowym, Wyrażenia.

W połączeniu z liczebnikiem głównym [liczebnik + łot (303), łot + liczebnik (12); w tym czego (247)] (315): Weźmi wodki łzczawiowey piętz łyżek: a łot ieden driyakwie FalZioł I 4c; Miara gich [tamarynd] czo dwa łoty zaważy FalZioł III 6a; w tho wino włoż prochu tey gębki modrzewowey ieden łot á day to wypić ciepło. FalZioł III 3c; zmiełzay ze czterzema łothy cukru FalZioł V 72v; weźmi [...] wołku trzy łoty, korzenia kofańczowego dwa łoty FalZioł V 100, I 3d, 4b [3 r.], 6c [2 r.], 8b, 9d [2 r.] (206); BielŻyw 99; KłosAlg Ev [2 r.], E4v, F4, Hv [10 r.], H2 [4 r.] (21); Zidowy sqwyrziney Miechalovy Skriftoffem a zbrathem wzyąli pol mylye za myedzirzeczem wboru dzyewyącz, lothow łrebra LibMal 1547/135; przyniefli mu [Aleksandrowi] w dáry [...] konchy wielkie kthore zaważyły dwa ábo trzy łoty HistAl M2v; Nábierz łobie wonnych rżeczcy: przednieyfzey Mirry y co wybornieyfley/ pięć fet łotow [quingentos siclos] Leop Ex 30/23, Ex 30/23 [2 r.], 24; Y oddáli wedle łwych możności do łkárbu ná roboty/ Złotá łześćdziefiąt tyfięcy łotow y tyfiąc/ A Srebrá pięć tyfięcy grzywien BibRadz 1.Esdr 2/69; BielKron 33v; mina valet unciis duodecim et semiuncia, To yeft ták wiele yáko 24. łótów. Mącz 221d, 17c [3 r.], 192b, 222a, 288a, 382a (10); Funth tedy [...] ma w łobie łotow xxxij. SienLek 46; Vncya/ [...] czyni dwa łoty. SienLek 46; weźmi korzenia Omanowego łothow ósm SienLek 97; Cztermi łotmi trunek zwáżyć SienLek 99v, 64, 65v, 82, 84 [2 r.], 97 (34); koryándru dwa łóty/ dobrze vmielzawłzy ná zóładek kładą Oczko 32v; Pátrzay iedno Złotniká iák łobie vgadza/ Do grzywny Srebrá/ Miedzi trzy łoty przyładza. BielSat Cv [idem] BielRozm 16v; [postanowiliemy] Iż trzydzieści y dwa łóty/ á czterdzieści y ósm łkoycy/ máią mieć ieden funt SarnStat 279. Cf »o dwu łotu«, »o iednym łocie«, »po dwa łoty«, »po dwu łotu«, »po [ilu] łotoch«, »po [ile] łotow«.

W połączeniu z liczebnikiem ułamkowym [w tym czego (67)] (87): Weźmi Terpentiny, Refiny pinec/ wołku, Włzythkiego rowno poł czwartha łota/ [...] armoniaku poł trzecia łotu FalZioł V 98, I 4a,

10d, II 19a, V 104; Drachma, Osma część łotu. *Mqcz* 95b; Scrupulus item sive scrupulum, scrupuli nomen ponderis, Latine obolus dicitur, Trzecia część dráchmy/ dwánafta część yednego losu [!]. *Mqcz* 376a, 390c, 497c; Weźmi ruty siedm roždżeg/ pięć fig/ glinki Ormieńfkiey/ trzy czwierci łótu/ łoli kielo źiarn *SienLek* 155v; *Calep* 975a. Cf *Wyrażenia, Wyrażenia przyimkowe*.

Wyrażenia: »czwarta część łotu (a. od łota), ćwierć łota« [*w tym czego* (6)] (7:1): *FalZioł* I 5a, II 17b, c; *BielKron* 63v; Drágmá/ [...] czyni czwartą część łotu. *SienLek* 46; Pámieć twierdzi ząb łłoniowy tárty/ czwartą część od łotá/ dać pić w wodzie miodowej. *SienLek* 57v; weźmi pieprzu poł łothá/ prochu z blufzczowego korzenia czwierć łotá *SienLek* 96v, 97.

»poł (a. puł) łota (a. łotu)« [*w tym czego* (42)] (44): weźmi prochu łkorzenia thego ziela wczynionego fpoł łota/ prochu łkoriandu czo złoti zawaži *FalZioł* I 38d, I 10d, 135a, II 16a, 17c, 19d (37); Sicilicum sive sicilicus, pondus duarum drachmarum quarta pars unciae, Puł łótá. *Mqcz* 391c; á tego prochu day ząwždy chorému pół łotá ná zárań z wodą źimną *SienLek* 152, 96v, 101v, 102v, 104, 141v.

»połtora łotu (a. łota)« [*w tym czego* (12)] (13): *FalZioł* II 16d, V 77, 97v, 98 [2 r.], 103v [3 r.] (11); weźmi Zázworu białego/ gwoźdźików/ y pieprzu zá rowno/ wśyftkiého łót ieden/ śiárki półtorá łotá *SienLek* 134; Sefcunx – Połtora łota. *Calep* 974b.

Szereg: »łot i (a. albo) skociec« (4): *KłosAlg* Ev; Drachmas, Czini v nas 24. Lotow álbo skoyci. *Mqcz* 192b, 192b; ná tym Séymie rofkazálifmy iuz po wśyftkiéy koronie poštánowić iednoftáyną wagę począwszy od łótá y łkoycá. *SarnStat* 279.

Wyrażenia przyimkowe: »na półtora łota« (1): Sefcuncialis – wazni na półtora łota. *Calep* 974b.

»o jednym łocie« (1): Vncialis – O iednym łocie. *Calep* 1135a.

»o dwu łotu« (1): Dipondium, [...] Sztuká łrebra o dwu łótu. *Mqcz* 89d.

»po łocie« (14): *FalZioł* V 44v, 76v, 83, 102v [2 r.], 103 (8); weźmi Pieprzu/ Poleiu/ Izopu/ polney miętki/ zárowno/ wśyftkiego po łocie *SienLek* 84, 59v, 162v, 180v; *Oczko* 32v; Vnciatim, per singulas uncias – Po łocie. *Calep* 1135a.

»po łotowi« (1): każde^{go} łnich wziąwfzy po łotowi a przecedziwf y oczukruy trochę *FalZioł* I 135b.

»po poł czwierci łota« (1): [Weźmi] náśienia rućianego y opichowanego s poleiowym po poł czwierci łotá *SienLek* 96v.

»po poł łotu (a. łota)« (7): [Weźmi] gumi arabicum/ kadzidla czyftego/ thego dwoyga po poł łotu/ zetry na barzo miałki proch *FalZioł* V 114v, I 5a [2 r.], II 16b, V 104, 106v, 115v.

»po półtoru łotu« (1): ktho pije wodkę rozmarinową rano y wieczor po półthoru łotu/ [...] Potwierdza duchy żywotne. *FalZioł* II 21d.

»po [ile] łotow« (4): weźmi wodki [...] piołynkowej/ miętczaney rowno po źeść łothow *FalZioł* II 17b; *KłosAlg* Hv [3 r.].

»po dwa (a. trzy, a. czter(z)y) łoty« (6): *FalZioł* I 4a, 11b, II 17d, V 73v, 103; Weźmi náśienia Koźioroźcowégo włukfzy/ á Rumiełkowégo kwiećia zárowno po cztery łoty *SienLek* 160v.

»po [ilu] łotoch« (2): Weźmi łoku złotogłowowego/ łkorek bzowech, chebdu albo łkorek iego/ każdego po łiedmi łothoch *FalZioł* I 16a, II 18a.

»po (dwu) łotu« (21): Wezmi wina czoby barzo czyrwonego/ pluftain, oboyga po łot(u) *FalZioł* V 114, I 5a, 8b, 11a, II 17b, III 20b (17); *Mqcz* 502b; Weźmi [...] náśienia koźioroźcowégo/ náśienia lniánégo po dwu łótu *SienLek* 161v.

Cf **POŁŁOCIE**

HJ